

OBSAH

Úvod	5
------	---

Kniha I.

<i>Trestní právo hmotné a trestní odpovědnost</i>	7
---	---

Kapitola I.

Trestní právo hmotné	7
Hlava 1. Pojem, struktura a druhy trestního práva hmotného	7
Oddíl 1: Pojem trestního práva hmotného	7
Oddíl 2: Struktura trestního práva hmotného jako systému	11
Oddíl 3: Druhy trestního práva hmotného	14
Hlava 2. Funkce trestního práva hmotného z hlediska viny a trestu	16
Oddíl 1: Pojem funkcí trestního práva hmotného	16
Oddíl 2: Katalog funkcí trestního práva hmotného	17
§ 1: Ochranná funkce	18
§ 2: Preventivní funkce	18
§ 3: Represivní funkce	19
§ 4: Regulativní funkce	20
Hlava 3. Základní zásady trestního práva hmotného	21
Oddíl 1: Pojem základních zásad trestního práva hmotného	21
Oddíl 2: Třídění základních zásad trestního práva hmotného	22
Oddíl 3. Katalog základních zásad trestního práva hmotného	23
§ 1: Obecné zásady	23
§ 2: Zvláštní a specifické zásady společné pro vinu a trest	27
§ 3: Zvláštní a specifické zásady viny	35
§ 4: Zvláštní a specifické zásady trestů a ochranných opatření	46
Oddíl 4: Funkce základních zásad trestního práva hmotného z hlediska viny a trestu	57
Hlava 4. Místo trestního práva hmotného v systému práva	59
Hlava 5. Trestní právo hmotné a související nepravni obory	62
Hlava 6. Trestní právo v evropském prostředí	66
Hlava 7. Prameny trestního práva hmotného	69
Oddíl 1: Obecně o pramenech trestního práva hmotného a jejich přehled	69
§ 1: Obecně o klasických pramenech	69
§ 2: Nálezy Ústavního soudu z hlediska pramenů trestního práva hmotného	75
§ 3: Mezinárodní smlouvy ve smyslu čl. 10 Ústavy z hlediska pramenů trestního práva hmotného	77
§ 4: Prameny evropského práva a prameny trestního práva hmotného	80
Oddíl 2: Struktura a působnost trestního zákona	81
§ 1: Struktura trestního zákona	81
§ 2: Působnost trestního zákona	83
a) Časová působnost	85
b) Místní působnost	96
c) Osobní působnost	103
d) Věcná působnost	104
Oddíl 3: Extradice a azyl	105
Oddíl 4. Výklad a aplikace trestněprávních norem	111
§ 1. Zvláštnosti výkladu norem trestního práva	111
§ 2. Soudní výklad v judikatuře obecných soudů, Ústavního soudu, Evropského soudu pro lidská práva a Evropského soudního dvora	117
§ 3: Argumentum a simuli a analogie v trestním právu hmotném	119
Hlava 8. Historický vývoj trestního práva hmotného (ČSR/1918/, ČSSR/1960/, ČSFR, ČR/1989, 1993)	120

Hlava 9. Reforma trestního práva hmotného od r. 1989	133
Hlava 10. Reforma trestního práva mládeže	138

Kapitola 2.

Trestní odpovědnost	145
Hlava 1. Pojem, druhy a funkce trestní odpovědnosti	145
Oddíl 1: Pojem (struktura) trestní odpovědnosti	145
Oddíl 2: Základní a odvozené druhy trestní odpovědnosti	146
Oddíl 3: Funkce trestní odpovědnosti	147

Kniha II.

Základy trestní odpovědnosti	148
-------------------------------------	------------

Kapitola 1.

Trestný čin (čin soudně trestný), čin jinak trestný, čin beztrestný	148
Hlava 1. Trestný čin (čin soudně trestný)	148
Oddíl 1: Pojetí trestného činu	148
§ 1: Materiální a formální stránka trestného činu	148
§ 2: Různá pojetí trestného činu	150
§ 3: Pojem a struktura trestného činu de lege lata	157
Oddíl 2: Třídění (klasifikace) trestných činů	158
§ 1: Třídění (klasifikace) v širším smyslu	158
a) Kategorizace trestných činů	159
b) Klasifikace v užším smyslu	162
§ 2: Funkce klasifikací	168
Oddíl 3: Funkce trestného činu z hlediska viny a trestu	169
Hlava 2. Čin jinak trestný	170
Hlava 3. Čin beztrestný	171

Kapitola 2.

Materiální a formální stránka trestného činu	173
Hlava 1. Materiální stránka trestného činu	173
Oddíl 1: Pojem materiální stránky trestného činu a její vztah ke stránce formální, de lege lata a de lege ferenda	173
Oddíl 2: Nebezpečnost činu, trestného činu pro společnost	174
Oddíl 3: Formy nebezpečnosti trestného činu pro společnost	176
Oddíl 4: Funkce nebezpečnosti trestného činu pro společnost z hlediska viny a trestu	180
Hlava 2. Formální stránka trestného činu	181
Oddíl 1: Pojem formální stránky trestného činu a její vztah ke stránce materiální, de lege lata a de lege ferenda	181
Oddíl 2: Skutková podstata trestného činu, její pojem a struktura	181
Oddíl 3: Třídění skutkových podstat trestných činů	185
Oddíl 4: Funkce skutkové podstaty trestného činu z hlediska viny a trestu	189
Hlava 3. Skutkový děj, skutkový stav věci, skutková podstata trestného činu, jeden skutek de iure	191
Hlava 4. Trestný čin, skutková podstata trestného činu a trestněprávní norma	193
Hlava 5. Trestnost činu a trestní odpovědnost	194

Kapitola 3.

Objekt trestného činu a předmět útoku	196
Hlava 1. Objekt trestného činu	196

Oddíl 1: Pojem objektu trestného činu	196
Oddíl 2: Třídění objektů trestného činu	197
Oddíl 3: Funkce objektu trestného činu z hlediska viny a trestu	199
Hlava 2. Předmět útoku	201
Oddíl 1: Pojem předmětu útoku	201
Oddíl 2: Třídění předmětů útoků	201
Oddíl 3: Funkce předmětu útoku z hlediska viny a trestu	201
Hlava 3. Společné a odlišné znaky objektu a předmětu útoku	203

Kapitola 4.

Objektivní stránka trestného činu a její znaky	204
Hlava 1. Objektivní stránka trestného činu	204
Oddíl 1: Pojem objektivní stránky trestného činu	204
Oddíl 2: Funkce objektivní stránky trestného činu z hlediska viny a trestu	204
Hlava 2. Znaky objektivní stránky trestného činu	205
Oddíl 1: Obligatorní znaky objektivní stránky trestného činu	205
§ 1: Jednání	205
§ 2: Následek	211
§ 3: Příčinný vztah	214
Oddíl 2: Fakultativní znaky objektivní stránky trestného činu	217

Kapitola 5.

Osoba pachatele trestného činu (subjekt trestného činu a osobnost pachatele trestného činu)

	219
Hlava 1. Osoba pachatele trestného činu	219
Oddíl 1: Osoba pachatele trestného činu z hlediska viny (subjekt)	220
Oddíl 2: Osoba pachatele trestného činu z hlediska trestu (osobnost)	222
Hlava 2. Subjekt trestného činu	222
Oddíl 1: Obligatorní znaky subjektu trestného činu	223
§ 1: Věk	223
§ 2: Přičetnost	225
§ 3: Zaviněná nepřičetnost	228
Oddíl 2: Fakultativní znaky subjektu trestného činu	234
Oddíl 3: Třídění subjektů trestného činu	236
Oddíl 4: Funkce subjektu trestného činu z hlediska viny	239
Hlava 3. Osobnost pachatele trestného činu	240
Oddíl 1: Znaky osobnosti pachatele trestného činu	240
Oddíl 2: Třídění pachatelů trestných činů z hlediska jejich osobnosti	240
Oddíl 3: Funkce osobnosti pachatele trestného činu z hlediska trestu	241

Kapitola 6.

Subjektivní stránka trestného činu a její znaky	242
Hlava 1. Subjektivní stránka trestného činu	242
Oddíl 1: Pojem subjektivní stránky trestného činu	242
Oddíl 2: Funkce subjektivní stránky trestného činu z hlediska viny a trestu	242
Hlava 2. Znaky subjektivní stránky trestného činu	246
Oddíl 1: Obligatorní znak subjektivní stránky trestného činu	246
§ 1: Zavinění	246
a) Úmysl	253
b) Nedbalost	257
§ 2: Přehled forem zavinění a jejich diference	262
Oddíl 2: Fakultativní znaky subjektivní stránky trestného činu (motiv, /pohnutka/, cíl /účel/, záměr)	263

Kapitola 7.

Omyl v trestním právu	266
Hlava 1. Pojem a druhy omylu v trestním právu	266
Oddíl 1: Pojem omylu obecně a v právu	266
Oddíl 2: Pojem omylu v trestním právu	266
Oddíl 3: Druhy omylu v trestním právu	267
Hlava 2. Subjektivní stránka trestného činu a omyl jeho pachatele	268
Oddíl 1: Obecné zásady posuzování jednotlivých druhů omylu	268
§ 1: Omyl o podmínkách trestní odpovědnosti (vina) a o okolnostech přitěžujících (trest)	269
§ 2: Omyl o podmínkách vyloučení trestní odpovědnosti (vina) a o okolnostech polehčujících (trest)	274
Oddíl 2: Zvláštní případy skutkového omylu a jejich posuzování	276
§ 1: Omyl v předmětu útoku	277
§ 2: Omyl v příčinné souvislosti	278
Hlava 3. Omyl jako znak skutkových podstat některých trestných činů	282
Hlava 4. Funkce omylu z hlediska viny a trestu	283

Kapitola 8.

Vývojová stadia trestného činu	285
Hlava 1. Obecně o činech jednorázových a jiných formách páchaní trestných činů	285
Hlava 2. Pojem a druhy vývojových stadií trestného činu	286
Oddíl 1: Pojem vývojových stadií	286
Oddíl 2: Druhy vývojových stadií	286
§ 1: Příprava trestného činu	287
§ 2: Pokus o trestný čin	289
§ 3: Dokonání trestného činu	293
Oddíl 3: Společné zásady platné pro přípravu a pokus	293
Oddíl 4: Funkce přípravy a pokusu z hlediska viny a trestu	294
Hlava 3. Dokonání, dokončení (ukončení) a delikty předčasně dokonané ve formě přípravy nebo pokusu	296

Kapitola 9.

Trestná součinnost a trestněprávní instrumenty proti organizované kriminalitě	299
Hlava 1. Trestná součinnost skutečná	299
Oddíl 1: Pojem trestné součinnosti skutečné a organizované kriminality	299
Oddíl 2: Obecné a zvláštní formy trestné součinnosti skutečné	301
§ 1: Obecné formy	302
a) Spolupachatelství	302
b) Organizátorství, návod, pomoc	305
c) Společení, sročení	311
§ 2: Zvláštní formy	312
Oddíl 3: Společné zásady platné pro účastenství v užším smyslu	312
Oddíl 4: Funkce trestné součinnosti skutečné z hlediska viny a trestu	315
Hlava 2. Trestná součinnost zdánlivá	317
Oddíl 1: Pojem trestné součinnosti zdánlivé	317
Oddíl 2: Obecné a zvláštní formy trestné součinnosti zdánlivé	317
§ 1: Obecné formy	318
a) Quasispolupachatelství sui generis	318
b) Souběžné (paralelní) pachatelství	319
c) Postupné pachatelství	320
d) Nepřímé pachatelství	320
e) Quasiúčastenství sui generis	321
§ 2: Zvláštní formy	321
Oddíl 3: Funkce trestné součinnosti zdánlivé z hlediska viny a trestu	322
Hlava 3. Trestněprávní instrumenty proti organizované kriminalitě	322
Oddíl 1: Zločinné spolčení a organizovaná skupina	322

Oddíl 2: Pachatelství trestného činu ve prospěch zločinného spolčení	325
Oddíl 3: Účast na zločinném spolčení	328
Oddíl 4: Funkce trestněprávních instrumentů proti organizované kriminalitě z hlediska viny a trestu	330

Kapitola 10.

Mnohost trestných činů (souběh a zpětnost)	331
Hlava 1. O mnohosti trestných činů a jejím odlišení od jediného deliktu pachatele a od trestné součinnosti pachatelů	331
Hlava 2. Souběh trestných činů skutečný (pravý)	332
Oddíl 1: Pojem souběhu skutečného	332
Oddíl 2: Druhy souběhu skutečného	336
§ 1: Jednočinný souběh	336
§ 2: Vícečinný souběh	337
§ 3: Stejnorodý souběh	338
§ 4: Nestejnorodý souběh	338
§ 5: Kombinované formy souběhu	338
Oddíl 3: Funkce souběhu skutečného z hlediska viny a trestu	339
Hlava 3. Souběh trestných činů zdánlivý (nepravý)	340
Oddíl 1: Pojem souběhu zdánlivého	340
Oddíl 2: Druhy souběhu zdánlivého (důvody vylučující souběh skutečný)	340
§ 1: Důvody vylučující souběh vícečinný	341
§ 2: Důvody vylučující souběh jednočinný	342
Oddíl 3: Funkce souběhu zdánlivého z hlediska viny a trestu	346
Hlava 4. Zpětnost trestných činů skutečná (pravá)	346
Oddíl 1: Pojem zpětnosti skutečné	346
Oddíl 2: Druhy zpětnosti skutečné	348
§ 1: Stejnorodá a nestejnorodá zpětnost	348
§ 2: Omezená a neomezená zpětnost	349
§ 3: Zpětnost z hlediska jejího systematického zařazení v trestním zákoně	349
Oddíl 3: Funkce zpětnosti skutečné z hlediska viny a trestu	350
§ 1: Zvlášť nebezpečná recidiva	350
§ 2: Zpětnost jako znak skutkové podstaty a jako přitěžující okolnost	352
Hlava 5. Zpětnost trestných činů zdánlivá (nepravá, tzv. mnohost trestných činů sui generis)	353
Oddíl 1: Pojem zpětnosti zdánlivé	353
Oddíl 2: Funkce zpětnosti zdánlivé z hlediska viny a trestu	355

Kapitola 11.

Základy trestní odpovědnosti mladistvých	356
Hlava 1. Obecné trestní právo (trestní právo dospělých) a trestní právo mladistvých	356
Oddíl 1: Historický exkurz do trestního práva mládeže - řs. zákon o trestním soudnictví nad mládeží, 1931	356
Oddíl 2: Trestní právo mladistvých de lege lata - vymezení základních pojmů, podstata odchýlné právní úpravy a charakteristika počátku trestní odpovědnosti u mladistvého	359
Hlava 2. Základy trestní odpovědnosti mladistvého	364
Oddíl 1: Pojem trestného činu mladistvého a dospělého	364
Oddíl 2: Třídění trestných činů mladistvých	366
Oddíl 3: Funkce trestného činu mladistvého z hlediska viny a trestu	367

Kapitola 12.

Nedostatek trestnosti činu	368
Hlava 1. Obecné pojmové otázky a formy nedostatku trestnosti činu	368
Hlava 2. Okolnosti vylučující trestnost činu	370
Oddíl 1: Obecné a zvláštní okolnosti vylučující trestnost činu v zákoně uvedené	370

§ 1 : Nutná obrana	370
§ 2 : Krajní nouze	377
§ 3 : Srovnání podmínek nutné obrany a krajní nouze	379
§ 4 : Oprávněné použití zbraně (§ 15 TZ)	381
§ 5 : Zvláštní případy krajní nouze	381
§ 6 : Zadržení obviněného a podezřelého z trestného činu	382
Oddíl 2 : Okolnosti vylučující trestnost činu v zákoně neuvedené	383
§ 1 : Svolení poškozeného	383
§ 2 : Výkon práva a plnění povinnosti	384
§ 3 : Splnění závazného rozkazu	385
§ 4 : Dovolené riziko	385
HI. 3. Okolnosti způsobující zánik trestnosti činu	386
Oddíl 1 : Obecné a zvláštní okolnosti způsobující zánik trestnosti činu v zákoně uvedené	386
§ 1 : Zánik nebezpečnosti trestného činu pro společnost (§ 65 TZ)	387
§ 2 : Účinná litost (§ 66 TZ)	389
§ 3 : Zvláštní případy účinné litosti	390
§ 4 : Dobrovolné upuštění od dokonání ve stadiu přípravy nebo pokusu (§ 7 odst. 3, § 8 odst. 3 TZ)	391
§ 5 : Promlčení trestnosti činu (§ 67 TZ)	392
§ 6 : Smrt pachatele	394
§ 7 : Amnestie a milost (abolice)	394

Kniha III.

Právní následky trestného činu a činu jinak trestného (tresty a ochranná opatření)	395
---	------------

Kapitola 1.

Tresty a ochranná opatření	395
Hlava 1. Obecné výklady o podstatě trestu a ochranného opatření, o teoriích trestání a o systému trestů a ochranných opatření	395
Oddíl 1: Podstata soudního trestu a ochranného opatření	395
Oddíl 2: Absolutní teorie trestu	397
Oddíl 3: Relativní teorie trestu	398
Oddíl 4: Smíšené teorie trestu	399
Oddíl 5: Monismus a dualismus trestních sankcí	400
Oddíl 6: Systém trestů a ochranných opatření	401
Oddíl 7: Alternativní sankce	402
Hlava 2. Tresty	403
Oddíl 1: Pojem trestu a jeho účel	403
Oddíl 2: Druhy trestů	406
Oddíl 3: Základní zásady ukládání trestů	410
Oddíl 4: Předpoklady ukládání trestů pravidelných a alternativních	416
§ 1: Peněžitý trest (§ 53, § 54 TZ) PT	416
§ 2: Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody (§ 58 - 60 TZ) PO	418
§ 3: Propadnutí věci (§ 55, § 56) PV	422
§ 4: Propadnutí majetku (§ 51, § 52 TZ) PM	424
§ 5: Zákaz činnosti (podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, § 49, § 50, § 61 a násl. TZ) ZČ	425
§ 6: Obecně prospěšné práce (§ 45, § 45a TZ) OPP	427
§ 7: Zákaz pobytu (podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu pobytu, § 57a, § 61 a n. TZ) ZP	431
§ 8: Vyhoštění (§ 57 TZ)	432
§ 9: Odnětí svobody nepodmíněné (podmíněné propuštění, § 39, § 61 a n. TZ) NEPO, PP	434
§ 10: Ztráta čestných titulů a vyznamenání (§ 46 TZ) ZTV, ztráta vojenské hodnosti (§ 47, § 48 TZ) ZVH	448

Oddíl 5: Předpoklady ukládání trestů výjimečných	449
§ 1: Odnětí svobody nad 15 až do 25 let (§ 29 odst. 1, 2 TZ)	451
§ 2: Odnětí svobody na doživotí (§ 29 odst. 1, 3 TZ)	452
Oddíl 6: Zvláštnosti trestání obecných forem trestné činnosti	453
§ 1: Trestání deliktů pokračujících, trvajících a hromadných	453
§ 2: Trestání přípravy a pokusu	456
§ 3: Trestání spolupachatelů	458
§ 4: Trestání účastníků v užším smyslu	458
§ 5: Trestání souběhu a tzv. další trest	460
§ 6: Trestání zpětnosti	467
§ 7: Trestání pachatele trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení	469
Oddíl 7: Započítání vazby a trestu do trestu ukládaného	471
Oddíl 8: Upuštění od potrestání	473
Oddíl 9: Reakce na trestný čin opatřeními s prvky probace (dohledu)	474
§ 1: Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem (§ 26 TZ)	475
§ 2: Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem (§ 60a, § 60b TZ)	476
Hlava 3: Ochranná opatření	477
Oddíl 1: Pojem ochranného opatření a jeho účel	477
Oddíl 2: Druhy ochranných opatření	479
Oddíl 3: Základní zásady ukládání ochranných opatření	480
Oddíl 4: Předpoklady ukládání ochranných opatření	481
§ 1: Ochranné léčení (§ 72 TZ) OL	481
§ 2: Zabrání věci (§ 73 TZ) ZV	484
Exkurs: ochranný dohled	484

Kapitola 2.

Ukládání trestů a ochranných opatření mladistvým	486
Hlava 1: Ukládání trestů mladistvým	486
Oddíl 1: Účel trestu u dospělého a mladistvého	486
Oddíl 2: Druhy trestů u mladistvých	487
Oddíl 3: Základní zásady ukládání trestů mladistvým	488
Oddíl 4: Předpoklady ukládání pravidelných a alternativních trestů mladistvým	488
§ 1: Peněžitý trest (§ 78, § 53, § 54 TZ)	488
§ 2: Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody (§ 82, § 58 - § 60 TZ)	488
§ 3: Propadnutí věci (§ 78, § 55, § 56 TZ)	489
§ 4: Zákaz činnosti (podmíněné upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti), (§ 78, § 49, § 50 TZ)	489
§ 5: Obecně prospěšné práce (§ 45, § 45a TZ)	489
§ 6: Vyhoštění (§ 78, § 57 TZ)	490
§ 7: Odnětí svobody nepodmíněné (§ 79 TZ), podmíněné propuštění	490
Oddíl 5: Předpoklady ukládání výjimečných trestů mladistvým	494
§ 1: Odnětí svobody na 5 až 10 let	494
Oddíl 6: Upuštění od potrestání mladistvého (§ 24, § 25, § 77 TZ)	494
Oddíl 7: Reakce na trestný čin mladistvého opatřeními s prvky probace (dohledu)	495
§ 1: Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem (§ 26 TZ)	495
§ 2: Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem (§ 60a TZ)	495
Hlava 2: Ukládání ochranných opatření mladistvým	495
Oddíl 1: Účel ochranného opatření u mladistvého	495
Oddíl 2: Druhy ochranných opatření u mladistvých	496
Oddíl 3: Základní zásady ukládání ochranných opatření mladistvým	496
Oddíl 4: Předpoklady ukládání ochranných opatření mladistvým	497
§ 1: Ochranná výchova	497
§ 2: Ochranné léčení a zabrání věci	502

Kapitola 3.

Zánik trestů a ochranných opatření	503
Hlava 1. Obecné výklady o zániku trestů a ochranných opatření, odlišení od nedostatku trestnosti činu	503
Hlava 2. Zánik trestů	504
Oddíl 1: Důvody zániku práva státu na výkon trestů	504
§ 1: Smrt odsouzeného	504
§ 2: Promlčení výkonu trestu	504
§ 3: Amnestie a milost (agraciace)	506
Oddíl 2: Důvody zániku negativních důsledků trestu pro odsouzeného	508
§ 1: Zahlázení odsouzení	508
§ 2: Amnestie a milost (rehabilitace)	511
§ 3: Zvláštní případy rehabilitace zákonně	511
Hlava 3. Zánik ochranných opatření	513
Hlava 4. Zánik trestů a ochranných opatření u mladistvých	514
Oddíl 1: Důvody zániku práva státu na výkon trestů u mladistvých	514
§ 1: Smrt odsouzeného mladistvého	514
§ 2: Promlčení výkonu trestu	515
§ 3: Amnestie a milost (agraciace)	515
Oddíl 2: Důvody zániku negativních důsledků trestu pro odsouzeného mladistvého	515
§ 1: Zahlázení odsouzení	515
§ 2: Amnestie a milost (rehabilitace)	517
Oddíl 3: Důvody zániku ochranných opatření u mladistvých	517
Literatura	518
Věcný rejstřík	535
Použité zkratky	542
Inhaltsverzeichnis	546
Contents	555
Obsah	564